

розробки і прийняття на рівні постанови Кабінету Міністрів України типового положення, в якому має бути урегульовано розподіл компетенції між Міністерством освіти і науки України і закладом вищої освіти із специфічними умовами навчання (військовим навчальним підрозділом (навчальним підрозділом із специфічними умовами навчання) щодо надання освітніх послуг за дуальною формою навчання, а також типової форми договору про надання таких послуг, що обумовлено правовим статусом такого закладу та необхідністю врахування вимог до професійних якостей здобувачів вищої освіти у навчальному процесі. Поряд із цим, слід зазначити, що умови та межі впровадження практичної підготовки до навчального процесу за дуальною формою навчання у таких закладах вищої освіти потребує поглибленого вивчення і аналізу.

Література

1. Про схвалення Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. №660-р. Офіційний вісник України. 2018. №76 (05.10.2018). Ст. 2548.

2. Методологічні підходи і організаційні особливості підготовки кваліфікованих робітників в умовах дуальної системи професійної освіти: досвід країн Євросоюзу та перші етапи реалізації в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/dualna/7-savchenko-170217.pdf>

3. Науковці НУДФСУ вивчали досвід дуальної освіти в Німеччині [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nusta.edu.ua>

УДК 342.9(043.2)

Волонець Д.Ф., аспірант,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

СТАНОВЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ДЕЛІКТНОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Про таке небезпечне, ганебне, антисоціальне явище, як корупція в нашій країні, його загрозу національній безпеці, шкоду і негативний вплив на всі сфери нашого суспільного життя за останні десятиліття сказано багато. Не дивлячись на різні соціально-політичні зусилля побороти це явище поки що, на жаль, не вдається. Україна щодо протидії корупції сьогодні посідає одне з останніх місць серед інших країн світу, поряд із Гамбією, Іраном, М'янмою, Сьєрра-Леоне.

Не можна сказати, що наша держава за часів незалежності не здійснювала певних спроб протидіяти корупції в країні, у тому числі різними правовими засобами. Так, 5 жовтня 1995 року в Україні було прийнято закон «Про боротьбу з корупцією», який визначав правові та

організаційні засади запобігання корупції, виявлення та припинення її проявів, поновлення законних прав та інтересів фізичних і юридичних осіб, усунення наслідків корупційних діянь, а також відповідальність за корупційні прояви та правопорушення, пов'язані з корупцією, передусім за допомогою різних заходів адміністративного примусу. Якщо правопорушення не містили складу злочину, адміністративна відповідальність у вигляді штрафу наступала за вчинення корупційних діянь; за порушення спеціальних обмежень, встановлених для осіб, уповноважених на виконання функцій держави; за порушення вимог фінансового контролю; за невжиття керівниками заходів щодо боротьби з корупцією; за умисне невиконання своїх обов'язків по боротьбі з корупцією. Суб'єктами відповідальності за цим законом були особи, пов'язані з виконанням функцій держави (насамперед, державні службовці), посадові особи місцевого самоврядування, а також народні депутати, депутати місцевих рад, Прем'єр-Міністр України та члени уряду. Не дивлячись, що закон передбачав передусім адміністративну відповідальність за вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, він діяв автономно, без відповідної імплементації його до Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), що сприймається дисонансно з точки зору кодифікації адміністративно-деліктного законодавства.

На жаль, неефективне застосування цього закону майже не вплинуло на рівень корупції в країні, який лише посилювався. За різні корупційні прояви до відповідальності притягувалося незначне число дрібних посадовців державної влади та місцевого самоврядування. Акцент потрібно було робити передусім на превентивно-запобіжні заходи попередження корупції. Протягом наступних років в Україні було прийнято ще ряд антикорупційних законів, у тому числі Закони України від 11 червня 2009 року: «Про засади запобігання та протидії корупції», «Про відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень»; «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення» та ін. Вітчизняне антикорупційне законодавство все більше набувало загальноєвропейського та світового спрямування. У 2010 р. Україна приєдналась до Конвенції ООН проти корупції та до Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією. В новому антикорупційному законодавстві передусім робився акцент на використання широкого арсеналу профілактично-превенційних заходів попередження корупції, а не лише застосування адміністративно-репресивних заходів відповідальності за корупційні прояви та правопорушення, пов'язані з корупцією. КУпАП було доповнено главою 15-Б «Корупційні адміністративні правопорушення» (ст. ст. 212-21 – 212-33). Адміністративна відповідальність передбачалась за вчинення як корупційних

правопорушень, так і правопорушень, пов'язаних з корупцією. Проте ці закони фактично так і не були реалізовані і були визнані такими, що втратили чинність відповідно до закону від 21 грудня 2010 року.

Законом України №3207-VI від 07.04.2011 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення» до КУпАП були внесені чергові зміни і доповнення. В ньому передбачена глава 13-А з аналогічною назвою «Корупційні адміністративні правопорушення» (ст. ст. 172-2 – 172-9). Антикорупційне законодавство за 2010 – 2013 роки зазнало важливих системних змін і доповнень, зокрема, щодо удосконалення понятійно-категорального апарату, розширення коло суб'єктів відповідальності за різні корупційні прояви, посилення адміністративно-правових санкцій, удосконалення певних строків у провадженні в таких справах та ін.

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення національного законодавства у відповідність із стандартами Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією» від 14.04.2013 року в гл. 13-А внесені зміни, а саме: ст. 172-2 «Порушення обмежень щодо використання службового становища» та ст. 172-3 «Пропозиція або надання неправомірної вигоди» були виключені як такі, за які передбачалась уже кримінальна відповідальність.

З урахуванням положень нового Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 року назву глави 13-А змінено на «Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією». Таким чином, цей закон виключив застосування заходів адміністративної відповідальності за будь-які корупційні правопорушення, обмежившись лише правопорушеннями, пов'язаними з корупцією, що, на наш погляд, є суперечливим.

Література

1. Кодекс про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1984. – Додаток №51. – Ст. 1122.
2. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. №1700-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
3. Про засади запобігання та протидії корупції: Закон України від 11.06.2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1506-17>
4. Про боротьбу з корупцією: Закон України від 05.10.1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – №34. – Ст. 266.